

TÜNDÉRKERT BÖLCSŐDE

BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS SZAKMAI PROGRAMJA

2020. MÁRCIUS 1.

1. Az intézményre vonatkozó szakmai információk

1.1. Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997 évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), továbbá a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben (továbbiakban: NM rendelet) foglalt rendelkezések szerint: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak a feladata a gyermekek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének és családban történő nevelésének az elősegítése.

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít. Mindazon szülők, törvényes képviselők igénybe vehetik a bölcsődét, akik gyermekük napközbeni ellátásáról munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási Intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt nem tudnak gondoskodni.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának, fejlettségének megfelelően az intézmény biztosítja a nevelés-gondozás feltételeit, így különösen:

- a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a felszerelési jegyzékben meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,
- a játéktevékenység feltételeit,
- a szabadban való tartózkodás feltételeit, és
- a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően.

A Tündéerkert Bölcsőde (továbbiakban: Intézmény) szakmai munkáját a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (továbbiakban: Alapprogram) figyelembevételével és a nevelés-gondozás szakmai szabályaival összhangban kidolgozott saját nevelési-gondozási program alapján végzi.

1.2. Az Intézmény adatai

Az Intézmény neve, székhelye: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tündéerkert Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.

Az Intézmény rövidített neve: Tündéerkert Bölcsőde

Az Intézmény irányító szerve, székhelye: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat
Közgyűlése
8000 Székesfehérvár, Városház tér 1

Az Intézmény fenntartója, székhelye: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
(továbbiakban: Fenntartó)
8000 Székesfehérvár, Városház tér 1.

Az Intézmény működési területe: Székesfehérvár Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Az Intézményi férőhelyek száma: 80 férőhely

A bölcsőde gondozási egységeinek száma: 3 (egységenként 2 csoportszoba)

Az Intézmény napi nyitvatartási ideje: 12 óra

Hétfő – péntek: 5.30 – 17.30

Az Intézmény elérhetősége:

Telefon/fax szám: 22/312-932

e-mail: tunderkert.szfvvar@gmail.com

web: www.tovarosibolcsode.extra.hu

1.3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Fenntartó működtetésében - a Gyvt. 94. § (3) bekezdés a) pontja alapján előírt kötelezettséget, valamint az önkormányzat azon kinyilvánított szándékát figyelembe véve, mely szerint célja a településen élő kisgyermekes családok segítése, a gyermekek napközbeni ellátása biztonságos keretek között – hat bölcsőde, köztük a Tündérvárosi Bölcsőde működik.

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy jelentősen növekedett a családok igénye a gyermekek napközbeni elhelyezésére. A szolgáltatások elérhetősége, a férőhelyek korlátozott száma - különösen a 3 év alatti kisgyermekes esetében (a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása mellett dolgozó szülők száma növekedik) - igen nagy probléma.

A bölcsődében koruknak, egyéniségüknek és egyéni szükségleteiknek megfelelően gondoskodnak a gyermekekről, lehetőség szerint rugalmasan alkalmazkodva a családok igényeihez. Ez a szolgáltatás lehetőséget teremt a család és a munkahely elvárásainak összeegyeztetésére, a szülők munkavállalási és munkahely-megtartási esélyeinek növeléséhez.

Ellátottak köre: bölcsődében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható az adott év augusztus 31-éig azon gyermek esetében, aki a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, vagy a következő év augusztus 31-éig azon gyermek esetében, aki a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de a testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsőde a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása keretében, az Alapprogram szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, hat csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést, valamint a 3 éven aluli kisgyermekek részére időszakos gyermekfelügyeletet biztosít.

1.4. Az Intézmény feladata, tevékenysége

Alapellátás

Gyermekek napközbeni ellátása - Bölcsődei ellátás.

A bölcsőde férőhelyeinek száma: 80

A bölcsőde maximális feltöltöttsége - a szakmai munka minőségének megtartása és a gyermek egészségének védelme érdekében - nem haladhatja meg a 100%-ot.

A csoportlétszám egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 fő, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 fő.

1.5. Az Intézmény saját hatáskörű szolgáltatásai

A bölcsőde az alapellátáson túl, az épület adottságaihoz igazítottan, valamint a szakmai létszám függvényében családtámogató szolgáltatásokat is végez, melyek az alábbiak:

- vendégétkeztetés /gyermek/,
- időszakos gyermekfelügyelet biztosítása,

Valamennyi szolgáltatási formánkban törekszünk az Alapprogramban rögzített szakmai elvek betartására.

Az időszakos gyermekfelügyelet során a szülő csatolja a házi gyermekorvos vagy házi orvos igazolását arról, hogy a gyermek egészséges és közösségbe mehet, valamint bemutatja a kötelező védőoltásokról szóló igazolást.

A szülő elfoglaltsága idejére (néhány órára) kérheti a gyermeke bölcsődei ellátását, de arra is van lehetőség, hogy a gyermekek szülővel együtt látogassák az Intézményt a nap bizonyos szakában (játzóidőben) annak érdekében, hogy a szülők együtt játszhassanak a gyermekeikkel a bölcsőde által biztosított körülmények között. A rendszeresen bejáróknak, miután a gyermek megszokta a csoportot és a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőket, a szülő esetenkénti ügyintézése idejére gyermekének felügyeletét, ellátását napirendhez igazítottan biztosítjuk.

A vendégétkeztetést olyan szülők is igénybe vehetik, akik otthon nevelik gyermeküket.

A családtámogató szolgáltatások igénybe vételének díja:

Időszakos gyermekfelügyelet: 400 Ft/óra

Vendégétkeztetés: A Fenntartó rendeletében meghatározott mindenkori bruttó nyersanyagnorma + 60 % rezsi

A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása. A szolgáltatások az alapfeladat ellátását nem veszélyeztetik.

1.6. A bölcsődei nevelés-gondozás célja

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatok szerzésének biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. Hátrányos helyzetű családok gyermekei esetében a hátrányok és következményei enyhítésére, az esélyegyenlőség biztosítására kell törekedni.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciósi tevékenységet folytasson.

1.7. A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai dokumentumai és azok egymásra épülése

Alapdokumentum: Az Alapprogram és az NM rendelet, amelyek a szakmai munka szabályozásának legmagasabb szintű dokumentumai, iránymutatást adnak a helyi programok elkészítéséhez, az egységes nevelési-gondozási elvek érvényesítéséhez.

Az Alapprogram a hazai bölcsődei nevelés-gondozás értékeire épít, és keretjelleggel határozza meg a nevelés-gondozás fő céljait, helyzeteit, feladatait.

Az Alapprogram alapján kerültek meghatározásra az Intézmény nevelési-gondozási feladatai, elvei, célkitűzései, a bölcsődei tevékenységi formák, a helyi szakmai program, amely a Tündéerkert Bölcsődére jellemző.

A szakmai program készítése során szempont volt a korábbi években készített szakmai program megvalósítása tapasztalatainak, a változó környezet igényeinek, az igénybe vevők szociális, kulturális hátterének, a működés tárgyi és személyi feltételeinek figyelembevétele. A saját szakmai program készítésénél az Alapprogram egyes elemei is megjelennek, bár cél a sajátos arculat kialakítása, de vannak olyan nevelési-gondozási elvek, amelyet minden bölcsődének be kell tartania munkája során.

A helyi program célja:

- sajátos, csak a Tündérkert Bölcsődére jellemző arculat kialakítása,
- változatos, az életkorhoz, fejlettséghez, igényhez igazodó tevékenység,
- játék feltételeinek megteremtése,
- a próbálkozások, gyakorlások támogatása,
- a pozitívumok elismerése, a felfedező, belső indíttatású, kíváncsiságon alapuló külső kényszer nélküli ismeretszerzés (a tanulás lehetőségének) biztosítása.

1.8. Bölcsődekép

Szemléletmódunk lényege: önálló, fejlődő személyiségnek tekintjük a nevelésünk-re-gondozásunkra bízott gyermeket, a családi nevelés tiszteletben tartása mellett. Célunk a gyermeket teljes mértékben megismerni, megérteni és elfogadni. Segíteni abban, hogy a saját ütemének megfelelően, a leoptimálisabban fejlődhessen.

Mivel a gyermek érzelmi kötődése útján ismeri meg a környező világot, alapvetően fontosnak tartjuk az érzelmi biztonság nyújtását. Ez feltétele annak, hogy érdeklődjön az őt körülvevő világ iránt, fogékony legyen az új ismeretek befogadására.

„Ahhoz, hogy az ember bátran és vidáman kiléphessen a hideg téli utcára, az kell, hogy előzőleg jól felmelegedhessen a meleg szobában. Aki hideg szobából lép ki, az az utcán is fázik.”

/ Hermann Alice: Emberré nevelés/

Az ember fejlődésében meghatározóak azok a hatások, amelyek az élet korai szakaszában érik a kisgyermeket, ezért nagy a családi nevelés és az arra épülő bölcsődei nevelés felelőssége.

1.9. Az Intézmény rövid bemutatása

A bölcsőde 1973-tól üzemel, bölcsődének épült, 80 férőhellyel működik.

Nyitvatartási ideje munkanapokon: 5 óra 30 perctől 17 óra 30 percig.

Az átadás óta, a 2005-ben készült komplett felújítási terv alapján, 2007-ben a gazdasági épületrész teljes felújításával elkezdődött az épület korszerűsítése. 2011-ben megvalósult a gyermekeket közvetlenül kiszolgáló épületrész aljzatának statikai megerősítése, a tető teljes szigetelése, a külső és belső nyílászárók cseréje, a belső válaszfalak átépítése. Az épület gépészeti, valamint gyenge- és erős áramú vezetékeinek cseréje, levegőtető terasz átépítése, bejáratok akadálymentesítése. 2014-ben két csoport játszóudvarán talajcserére, gypszönyegezésre és új homokozó kiépítésére került sor. 2017-ben az Intézmény belső, és a gyermekeket kiszolgáló udvarának teljes rekonstrukciója, valamint öntözőrendszer és motorpálya kialakítása is megtörtént.

A bölcsőde helyiségei:

- A gyermekeket közvetlenül szolgáló épületrész:

A bölcsőde három, nagyjából azonos kialakítású egységből áll. Minden egységhez tartozik: **2 db 40 m² nagyságú csoportszoba**. Felszereltségüket tekintve: csoportonként 4 db 4 személyes gyermekasztal a hozzá tartozó székekkel, 1 játszóasztal, 4 játszószék, 3 játékpolt, 2 gyermekheverő, gyermekfektetők (tároló szekrényen kívül, csoportonként 12 db), 1 edénytároló szekrény, 1 textiltároló szekrény, 1 íróasztal, 2 kisgyermeknevelői szék.

Textíliák csoportonként: pelenkák, egy váltás gyermek felsőruházat, ágyneműk, törölközők, abroszok.

Edénytárolóban étkezéshez szükséges edények, eszközök.

1 fürdőszoba felszereltsége: 2 db 1-es pólyázó asztal, 1 lemosó kád, 2 WC, 2 gyermekmosdó, 2 bili kiöntő, 2 törölközőtartó, 2 tükör, 2 felnőtt kézmosó.

1 átadó felszereltsége: jellel ellátott öltözőszekrények gyermekeknek, 1db 2-es pólyázó, egy öltöztető pad, 2 db cipőtároló polc.

1 Előtér „zsibongó” (játzóhely és szülők pihenője beszoktatás idején) és

1 játéktároló (bundzsákok, és udvari játékok tárolására).

A csoportszobákhoz terasz csatlakozik, amelyről a játszóudvar elérhető. A terasz használhatóságát (játék, alvás, árnyékolás) a fölé nyúló 6 db elektronikusan mozgatható árnyékoló biztosítja.

A játszóudvaron a napos és az árnyékos udvarrész aránya megfelelő.

- Egyéb helyiségek: irodák, folyosók, személyzeti öltöző és zuhanyzók, WC-k, főzőkonyha és helyiségei, mosókonyha, szárító-vasaló, raktárak.

Személyi feltételek:

A bölcsőde engedélyezett álláshelye

Bölcsődevezető:	1 fő
Élelmezésvezető:	0,5-fő
Kisgyermeknevelő:	14 fő
Szakács:	1 fő
Konyhalány:	1 fő
Mosónő:	0,5 fő
Bölcsődei dajka:	4 fő
Kerti munkás:	0,75 fő
Összesen:	22,75 fő

A bölcsődeorvos havi 24 órában vállalkozói szerződés alapján látja el feladatát.

A szakdolgozók iskolai végzettség és szakképzettség szerinti megoszlása:

Iskolai végzettség, szakképzettség	Létszám (fő)
Főiskolai végzettség óvónő - kisgyermeknevelő-gondozó	4
Bölcsődei szakgondozó (felsőfokú szakképzettség)	6
Kisgyermeknevelő-gondozó (felsőfokú szakképzettség)	1
Csecsemő és kisgyermekgondozó	1
Érettségi (érettségivel együttes szakképzés)	3
Bölcsődei dajka (tanúsítvány)	4
Összesen:	19

Az Intézmény erősségei:

- A felsőfokú szakképesítésű szakdolgozók jó aránya.
- A bölcsőde jó megközelíthetősége.
- Saját főzőkonyha.
- Bölcsőde-óvoda egy épületben üzemel (testvérpárok elhelyezési lehetősége).
- Nagy területű, csendes játszóudvar.
- Kialakított sajátos arculat.
- Működő alapítvány.
- Kialakult és jól működő kapcsolatrendszer.
- Más bölcsődék gyakorlatának megismerése, sétákon, tapasztalatcseréken szerzett ismeretek hasznosítása.
- Együttműködés a város bölcsődéivel, módszertani feladatokat ellátó intézménnyel, egyéb intézményekkel, szervezetekkel.
- Udvaron, rögzített játszótéri eszközök mennyisége, minősége.

2.

Általános rész

2.1. A bölcsődei nevelés alapelvei

2.1.1. *A család rendszerszemléletű megközelítése*

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

2.1.2. *A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása*

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsőde funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

2.1.3. *A családi nevelés elsődleges tisztelete*

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

2.1.4. *A kisgyermeki személyiség tisztelete*

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

2.1.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

2.1.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődébe történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

2.1.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

2.1.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

2.1.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intím helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

2.1.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

2.2. A bölcsődei nevelés feladatai

2.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsőde, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

2.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenció feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus és gyógypedagógus.

2.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődébe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

2.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretét nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

2.3. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a kisgyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

A bölcsődében a nevelés és gondozás egységet alkot, valamennyi helyzetben biztosítani kell a gyermek számára, hogy életkori sajátosságainak, érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségletének, hangulatának megfelelően ismerkedhessen tárgyi és személyi környezetével.

A nevelés és gondozás valamennyi helyzetében biztosítani kell a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősödését.

- **Tanulás:**

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

Teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretnyújtásnak a bölcsődében nincs helye. Bölcsődés korban minden tapasztalat vagy információszerzés tanulás.

A tanulás folyamatos, jellemzően utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, a bölcsődei élet egészét átszövi.

A bölcsődében a fejlesztés nem direkt módon történik, hanem a feltételek megteremtésével. Az új ismeretek nyújtását a gyermek spontán, önként választott ingerkeresésének, tapasztalatszerzésének, felfedező játékainak rendeljük alá.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

- **Gondozás:**

Belsőleges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási vágy. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

- **Játék:**

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, a világ megismerésének, elfogadásának eszköze, a fejlődés fontos tényezője. A kisgyermeknevelő feladata a játékhoz szükséges - hely, idő, életkori sajátosságoknak, igényeknek megfelelő - játékkészlet biztosítása, figyelemmel kísérése, szükség szerint segítséget, ötletet ad, együttes tevékenységet kezdeményez, de nem válik főszereplővé, és kilépésével nem szakítja meg a tevékenységet.

- **Mozgás:**

A mozgás alapvető formái kialakulásának időszaka a 0-3 év. Az egészséges gyermek mozgásigénye nagy. A szabad mozgáshoz a feltételeket biztosítani kell mind a csoportban, mind a szabadban. Mozgásfejlesztő játékok, minél nagyobb mozgástér, elegendő idő biztosítása elengedhetetlen feltétele a harmonikus fejlődésnek. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

- **Mondóka, ének:**

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodó ének, mondóka, felkeltik a gyermek érdeklődését, formálják esztétikai ízlését, pozitív érzelmeket kelt, érzelmi biztonságot nyújt.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok, ritmusok, erősítik a zenei élményt. Az ének, mondóka derűs légkört teremt a csoportban.

- **Vers, mese:**

Hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. A bölcsődében az irodalmi és a népi műveknek egyaránt helye van. Sokféle helyzethez kapcsolódhat, alakulását a gyermek pillanatnyi állapota, igényei befolyásolják. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

- **Alkotó tevékenység:**

Örömforrás maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés - nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a feltételek biztosítása, technikák megmutatása, az alkotókedv ébren tartása, a gyermeki alkotások megbecsülése, megőrzése.

- **Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az örömforrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

2.4. A fejlődés jellemzői bölcsődés kor végére

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszichoszomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

Egy-egy korosztályban azonban általában megfigyelhetők bizonyos életkori sajátosságok, amelyek az adott populáció többségét jellemzik. Ha ezeket nem kezeljük merev kategóriákként, akkor segíthetnek a fejlettségi szint megítélésében.

Bölcsődés kor végére:

- Sok területen önálló a gyermek: egyedül vagy kis segítséggel étkezik, öltözködik, tisztálkodik.
- Nemcsak felnőtt társaságában érzi jól magát, szívesen játszik társaival is.
- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget.
- Környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt közös tevékenységekben.
- Elsősorban verbálisan kommunikál, szókincse széles, beszéde, nyelvtani struktúrája kialakulóban van.
- Többségük megbízhatóan szobatiszta.

2.5. Az Intézmény belső rendje, szülőkre vonatkozó szabályok

Az ellátás igénylése a felvételi kérelem (*Szakmai program 1. melléklete*) és a hozzá kapcsolódó dokumentumok bemutatásával történik.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő/törvényes képviselő, ill. a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat, a család- és gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A felvételtől a bölcsődevezető dönt, melynek eredményéről a szülőt, törvényes képviselőt írásban értesíti (*Szakmai program 1/A., 1/B., 1/C. melléklete*).

Az igénybevétel megkezdése előtt a bölcsődevezető a szülővel/törvényes képviselővel megállapodást (*Szakmai program 2. melléklete*) köt.

A bölcsőde szülőkre, törvényes képviselőkre vonatkozó belső rendjét, szabályait a bölcsőde házirendje tartalmazza (*Szakmai program 3. melléklete*).

3.

Az Intézményre jellemző sajátos tevékenység megfogalmazása

3.1. Az Intézmény sajátos arculata

A sajátos arculat kialakítására már az elmúlt időszakban hangsúlyt fektettünk, mert ezáltal az ellátást igénylők számára az adott bölcsődében folyó nevelés-gondozás azonosíthatóvá válik, ez pedig megkönnyíti az intézmény választását.

A kollektívának is fontos, mert segíti a közös célokkal való azonosulást, a megvalósításért vállalt felelősséget, erősíti az „így csináljuk mi” érzését.

A sajátos arculatban meghatározó szerepe van a Szakmai programnak, az abban meghatározott kiemelt tevékenységi formának.

Az Intézményben az általános nevelési és gondozási feladatokon túl kiemelt figyelmet szánunk az alkotó tevékenységnek és a környezet tevékeny megismerésének, illetve a környezet védelmének.

3.1.1. Alkotó tevékenység:

A firkálás (rajzolás), a festés, a plasztikai ábrázolás kezdeti formái fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlődésének.

A rajzfejlődés szakaszai bölcsődés korban:

- Motívum szakasz: 20-24 hónapos kor körül jellemző: a gyermek rájön arra, hogy az eszközökkel nyomot hagyhat, az alapfirkák begyakorlása folyik, s ezt a funkciógyakorlást funkcióöröm kíséri (kb. húsz alapfirkát különböztethetünk meg).
- Kezdetben a rajzolás inkább motoros tevékenység, amelyben az egész testrészt vesz, de alapja azoknak a próbálkozásoknak, amellyel valamit ábrázolni akar. 25-27 hónapos korban megjelennek a zárt firkák, **ami egybeesik az én-tudat kialakulásával.**
- Forma szakasz: a harmadik életévben kezdi kombinálni a gyermek az alapfirkákat, kezdetben csak kettőt kapcsol össze, majd több firka összekapcsolásából kialakulnak a kombinátumok.
- Kompozíciós szakasz: a 3. életév betöltése körül kezdődik, de csak óvodás korban teljesedik ki. A kombinátumokból egyre bonyolultabb alakzatokat hoz létre, ezek az „olyan mintha...” alkotások. A gyermek lassan megtanulja, hogy az ábrázolathoz jelentés is tartozik, először csak utólag ad jelentést a rajznak - s ez a jelentés önkényes, többször módosíthatja -, majd rajzolás közben megnevezi alkotását.

A plasztikai ábrázolás fejlődése bölcsődés korban:

- Ábrázolás előtti szakasz: 1,5-2 éves kor között a gyurmányok időszaka. Már az első ujjnyomatok a gyurmában jelentős élménnyel ajándékozzák meg a gyermeket, felismeri az anyag formálhatóságát. Élvezettel gyúrja, gyömszöli az anyagot, ismerkedik az anyag tulajdonságaival. Maga az alakítás és nem az alakzat létrehozása az öröm, ezért azonnal szét is rombolja, amit létrehozott.
- Az első emberi figurák időszaka: általában az első jelentéssel bíró figura a plasztikai ábrázolásban az ember. A spontán megjelenő figurák hosszú fejlődésen mennek át, a teljes emberfigura kialakítása az iskoláskorra alakul ki.
A plasztikai ábrázolás során sem késztetjük a gyermeket a kész minta követésére.

Az alkotó tevékenység is fontos része a gyermek személyiség fejlődésének. E tevékenységek a kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva a képi-plasztikai kifejezőképesség kialakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását, a képi gondolkodás kialakulását és fejlődését, esztétikai érzékenységük, a szépség iránti fogékonyságuk kialakulását és fejlődését szolgálja.

Fejlesztési célok, feladatok:

- Alkotó tevékenységgel, művészeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken részvétel.
- Tapasztalatcseréken szerzett ötletek hasznosítása.
- A gyermek környezetének izléses berendezésével a szép iránti fogékonyság fejlesztése.
- Közös alkotó délutánok szervezése a család bevonásával.
- A gyermeki alkotásokból legalább évente egy alkalommal házi kiállítás szervezése: „Bölcsődések Galériája”, amelyre meghívjuk a szülőket, testvéreket, nagyszülőket.
- Az alkotó szoba biztosította lehetőség létrehozása, amellyel az egyéni fejlettséghez jobban igazodó tevékenységek lehetősége teremthető meg, mint a csoportszobában.

Kialakult gyakorlat:

A gyermekek számára biztosítjuk, hogy a nap folyamán, szabadon rajzolhassanak, festhessenek, ragaszthassanak és gyurmázhassanak. A feltételek biztosításánál figyelembe vesszük a csoportba tartozó gyermekek fejlettségi szintjét.

E tevékenység során a felnőtt óvó-segítő figyelme biztosított.

A kisgyermeknevelő a technikákat, az anyagokkal és eszközökkel való bánásmódot megmutatja, de soha nem mondja meg, hogy mit alkossanak.

A felnőtt nem ösztönzi a mintakövetést, kész vizuális panelek másolására nem készítjük a gyermekeket.

Az alkotó tevékenységhez minden lehetséges anyagot és eszközt felhasználunk: ceruza, ecset, dugó, szivacs, kréta, zsírkréta, fa, kő, termés, különböző színű és minőségű papír.

A tevékenységek kezdeményezésénél alkalmazkodunk az aktualitásokhoz (ünnepek, évszakok).

A gyermeki alkotásokat tiszteletben tartjuk, a kis „alkotó” dönt annak sorsáról: kiteszi az alkotások közé vagy hazaviszi.

3.1.2. A környezet tevékeny megismerése, védelme:

A bölcsődés gyermek számára is ösztönző erő a természet, amelynek a gyermeki személyiség fejlődésére rendkívül nagy hatása van. A természeti környezet kifogyhatatlan tárháza a játéknak, alkotásnak, az ezekhez kapcsolódó ismeretszerzésnek.

Csak az egészen fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet, az élőlények iránt.

A bölcsődés gyermeket a természetből elsősorban az állatok érdeklik, érdeklődve figyelik azokat, utánozzák hangjukat, mozgásukat, testi közelségbe is szívesen kerülnek velük: pl. bátran megfognak férgeket, rovarokat (az azoktól való utálkozás már felnőttől tanult viselkedés).

A növények élőlényként való elfogadása a bölcsődés korú gyermek számára még nem egyszerű, de egy csírázó mag, egy rügyező ág megfigyelése felkelti érdeklődésüket, ismereteket szerezhetnek az évszakok szerint változó természetről.

A természeti jelenségek megfigyelése is érdekes tapasztalatot jelenthet.

Az élettelen környezettel a gyermekek kapcsolata sokrétű. A természetben előforduló föld, homok, víz, a levegő, kövek, kavicsok stb., és az otthoni, a bölcsődei, ember által készített, berendezett tárgyi környezet természetes módon jelen van életükben. A rögös föld, a száraz és vizes homok tapintása, markolászása, a kavicsok gyűjtögetése, egyéb tárgyak megfogása, simítása, mozgatása, markolászása lehetőséget ad a környezet megismerésére.

Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a környezeti nevelést, a környezet védelmét, értékeinek megőrzését, tiszteletben tartását: természeti, tárgyi, személyi környezetet egyaránt.

Kialakult gyakorlat:

- A bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák (külső tulajdonságok, mozgás, hang), a bölcsőde kerítésén túl sétáltatott kutyák, fajták sokféleségének megfigyelése.
- Képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása, képeskönyv nézegetése közben énekek, mondókák hallgatása, mondása az állatokhoz kapcsolódva.
- Állat-bábokkal tevékenység közben a tapasztalatok felidézése, hang utánzása.
- Ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről.
- Madarak etetése télen.
- Rügyező, virágzó ágak megfigyelése. Lombkorona kialakulás, a levelek sokfélesége, lombhullás megfigyelése az udvaron.
- Virágok előbújása, gyűjtése, azokkal a csoportszobák díszítése.
- Bab, kukorica, búza, krumpli stb. csíráztatása.
- Zöldségekkel, gyümölcsökkel ismerkedés (szín, forma, nagyság, íz, illat).
- Zöldség és vagy gyümölcsnapot tartunk minden hét egy napján, amelyhez a szülői munkaközösség is támogatást nyújt.

- Virágok, levelek préselése, ragasztása (alkotó tevékenység is).
- Kavicsok, termények gyűjtögetése, megfigyelése.
- Homokkal, vízzel tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal, kölcsönhatásaikkal.
- Időjárás megfigyelése: napsütés, árnyék, szellő, szél, szélvihar; csapadék különböző formái: eső, jégeső, hó, zápor, zivatar; jellemzői: villámlás, dörgés, szivárvány.

Fejlesztési célok, feladatok:

- A kisgyermeknevelők természetismeretének gyarapítása.
- Megfelelő mintaadás a természet lényeinek elfogadásával kapcsolatban.
- A megismerésen, élményszerzésen, tapasztaláson alapuló információszerzés lehetőségének biztosítása, óvó-vigyázó felügyelet a higiénés szabályok betartásával.
- A természet változásából adódó ismeretszerzés lehetőségének jobb kihasználása, nem a gyermeki kíváncsiság és érdeklődés kielégítését kell feleslegesen akadályozni, hanem megfelelő felügyelet mellett támogatni a tapasztalatok szerzését.
- Szeles játékok (szélforgó készítése és megfigyelése, szappanbuborék fújása).
- Keresni kell a bölcsőde kapuinak nyitását: kisebb séták, esetleg közös kirándulások szervezése a családdal.

3.1.3. A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak.

Az ünnepek és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapiak és a jeles napok. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebbet éltet a család.

Csak élet közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. **Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést, mely jelzésértékű. Cél: az igazi öröm otthon, családi körben érje.**

Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.

Hagyományos ünnepek:

- Születésnap: szervezeti keret: csoporton belül, egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt apró, a kisgyermeknevelők által készített ajándékot, léggömböt kap. Az életkornak megfelelő számú gyertya gyújtása jelképes tortán történik. A rácsálni valót és az ivólét a szülők hozzák.
- Gyermeknap: szervezeti keret: családdal közös együttjátás élményének biztosításával, amit térítés nélkül vehetnek igénybe a bölcsődés gyermekek és a vendégek.
- Mikulás: szervezeti keret: gondozási egységenként érkezik a beöltözött Mikulás. A gyermekek csomagot kapnak, amit hazavisznek.
- Farsang: szervezeti keret: gondozási egységenként ünnepelünk. Jelmezbe öltözés a gyermek és a szülők kíváncságától függ (a kisgyermeknevelők készítenek farsangi álarcokat, kalapokat, de a gyermek és szülő igénye szerint, hozhat saját készítésű, vagy kölcsönzött jelmezt is).
- Húsvét: szervezeti keret: a gondozási egység együtt ünnepel. Minden gyermek húsvéti édesség csomagot kap, amit a csoportban adnak át a kisgyermeknevelők. Az udvaron a fűben apró műanyag tojásokat keresgélhetnek, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára.

- Anyák napja: szervezeti keret: gondozási egységenként a nevelőnők segítségével ajándékokat készítenek a gyermekek az édesanyáknak, gyakran mondókáznak, verselnek, ami az anyák napjáról szól. Édesanya érkezésekor ajándék átadása, éneklés, verselés.
- Karácsony: szervezeti keret: csoportonként karácsonyfa díszítése (gyermekkel közösen készített díszekkel), mondókázás, éneklés a közelgő ünnep hangulatának idézése. Új játékok átadása (amennyiben erre van lehetőség).

Fejlesztési célok, feladatok:

- Keresni kell annak a lehetőségét, hogy több olyan programot szervezzünk, amibe bevonható a család.
- Felméréssel, véleménykutatással megismerni, hogy milyen programokban vennének szívesen részt a szülők, milyen időpontot tartanak alkalmasnak.
- Néphagyományok ápolása, jeles napok megtartása, hagyományörzés, ünnepi jelképek készítése. Szüreti készülődés. Sokunk gyermekkorra felejtetetlen élménye a szőlőbirtok: az érett szőlőfürtök, a pince, a végtelennek tűnő tér a maga ezernyi tapasztalatával, a szüretnek, a must illata. A mai városban élő gyermekek csak egy része tapasztalhatja meg ezeket. A bölcsődében is tervezhető szüreti program, amely keretében gyümölcsöket, terményeket gyűjthetünk, díszíthetünk azokkal, szőlőt szemeztethetnek a gyermekek, amelyhez énekek, mondókák kapcsolhatók. Megkóstolhatják a kipréselt szőlő ízét (szőlőlé).
- Segítheti a napi munkát, ha a gondozási egységben az év elején „ünneplapozót” készítenek a kisgyermeknevelők, amelyben felsorolják hónapokra bontva a jeles napokat, ünnepeket, amelyről meg akarnak emlékezni, felsorolják az azokhoz kapcsolódó énekeket, mondókákat, meséket.
- A Fenntartó és az Intézmény kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az általa nyújtott szolgáltatásokról a potenciális ellátotti célcsoport hozzátartozói, valamint az igénybe vevők széleskörű, korrekt, pontos tájékoztatást kapjanak. A szolgáltatásokat, az igénybevétel lehetőségeit és feltételeit az ellátási területen élők, valamint más érintettek számára is elérhető módon és helyen nyilvánosságra hozza, melynek formája a Fenntartó honlapja (www.szekesfehervar.hu). Ezen kívül az igénybe vevők az Intézmény munkatársaitól személyes információt kapnak az ellátás tartalmáról, az igénybevétel módjáról, feltételeiről. A felvétel iránt érdeklődő szülők számára segítő honlapot szerkesztettünk, melynek tartalma segít abban, hogy gyermekeiket „fel tudják készíteni a bölcsődei életre”, és tájékozódhassanak a bölcsődei ellátás rendjéről, menetéről. A bölcsőde web címe www.tovarosibolcsode.extra.hu
- A munkaruhákon név feltüntetése, a kívülállóknak, szülőknek megkönnyítené az azonosítást, a megszólítást, a kommunikációt.

3.1.4. A sajátos arculat formálásában fontos szerepe van a környezet kialakításának, a tárgyi felszereltségnek. A bölcsődei környezet berendezésével, felszerelésével az Intézményre jellemző ízlésvilágot közvetítünk.

A csoportszobák berendezése és a dekoráció mindig visszatükrözi a kisgyermeknevelők esztétikai értékrendjét. Az Intézmény tárgyi felszereltsége, játékeszköz, gyermekruházat, edény készlete megfelel az NM rendeletben előírtaknak.

Fejlesztési célok, feladatok:

- A tartós berendezési tárgyak legyenek tartósak, célszerűek és színben visszafogottak.
- A játékok elhelyezése nyitott polcon történik, de a tároló eszközök cseréjénél törekedni kell arra, hogy lehetőség szerint természetes anyagból készült, küllemre összeillő tároló edényeket vásároljunk.

- A csoportszobák díszítése igazodik az évszakokhoz, aktualitásokhoz, de fokozott figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a vizuális ingerek tömege zavaró a kisgyermek számára.
- Az alaphangulat kialakításában a burkolatok és a meglevő bútorok stílusa és színe mellett figyelni kell arra, hogy a textíliák (szőnyegek, függönyök, párnák, terítők) lehetnek színesek, de nem harsányak, harmonizáljanak az egyéb berendezéssel, mert csak így varázsolható „meleg-fészekké” a bölcsődei környezet.
- A csoportszobák dekorációjánál törekedni kell a természetes anyagok használatára, amelyek egyszerűségükben szépek és esztétikusak. Nem lehet minden természetes anyagból, de teremthet nagyon kellemes világot a gyermekek számára, ha a különböző anyagokat jól válogatjuk össze.

3.2. A bölcsődei nevelés-gondozás fő feladatai, helyzetei, a bölcsődei élet tevékenységi formái

3.2.1. Mozgás:

A mozgás a kisgyermek lételeme, a mozgásos tapasztalatok jelentik számukra az igazán érthető és feldolgozható információt, a világ megismerése, a gondolkodás fejlődése ebben a korban érzékszervi-mozgásos sémákon keresztül történik.

A mozgásfejlődés fiziológiás menetének minden lépése a gyermek belső készletén alapul. Nincs szükség arra, hogy a fejlődés menetébe gyakoroltatással, bizonyos fejlettebb helyzetekbe helyezéssel, tanítással beavatkozzunk. Az, hogy a fejlődés menetébe nem avatkozunk be, nem jelenti azt, hogy nincsenek feladataink a feltételek biztosításával kapcsolatban. A felnőttnek nem az a feladata, hogy kedvet csináljon a mozgáshoz, hanem az, hogy nyújtsa mindazt, ami a gyermek jó közérzetéhez, biztonságérzetéhez, fejlődéséhez szükséges.

Fő feladatok:

- széleskörű mozgáslehetőség biztosításával a mozgástapasztalatok megszerzésének segítése,
- a kötetlen szabad mozgástevékenység feltételeinek biztosítása (tér, idő, eszköz), csoportszobában és a játszóudvaron egyaránt: csúszda, alagutak, tricikli, pad, ugráló labdák, pónik, stb.
- az eszközök használata a gyermek saját belső készletén, igényén alapuljon, azokkal bármikor játszhasson a gyermek a kialakított szokásokon belül,
- a nagymozgások fejlődésének biztosítása mellett a finommotorika fejlődéséhez is feltételeket kell biztosítani a csoportban és a szabadban egyaránt,
- a nagymozgások és finommotorika fejlesztése, a játékos lábtorna a lábboltozat kialakítását előnyösen befolyásolja,
- közös játékos mozgással örömforrást, tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítunk a gyermekek számára,
- a mozgásos játékok mindig a természetes mozgásformákra épüljenek.

Fejlesztési célok:

- A rendelkezésre álló tér kitágítása: az előtérben „zsibongó” és egy erre a célra kialakított tornaszoba, ahol napközben olyan mozgásos tevékenységre is sor kerülhet, amire a csoportszobában nincs lehetőség (homokozás, vizes játék, biciklizés, bordásfalon mászás, labdatenger, ugráló asztal stb.)
- A játszóudvaron rögzített mozgásfejlesztő játékok bővítése.
- A szabadban való mozgást minden évszakban biztosítani kell.

3.2.2. Játék:

A játék a kisgyermekkor legjellemzőbb tevékenységi formája, elsődleges szerepe van a gyermek fejlődésében, játékban történik az élményfeldolgozás, a megértés folyamata.

A játékban nyilvánulnak meg az érzelmek, jelzi az adott fejlettségi szintet.

Tehát a nevelésben a játék a fejlődés-fejlesztés legfőbb biztosítója.

A játék kiemelt jelentőségének a bölcsőde napirendjében is meg kell jelennie!

Szakmai programunkban a játék helye, szerepe az alapprogram szellemiségét tükrözi. Hangsúlyt helyezünk a gyermeki játék védelmére, a feltételek megfelelő alakítására, az öntevékeny szabad játék megnyilvánulásainak tiszteletben tartására.

Fő feladata:

A belső késztetésből induló szabad játéktevékenység feltételeinek biztosítása: a játék feltételein értjük mindazon tényezőket, amelyek a játék kibontakozására, menetére hatással vannak.

A játék szabadsága azt jelenti, hogy a gyermek szabadon választja és külső kényszertől mentesnek éli meg, a gyermek önként vesz részt a játékban, maga választja meg mit, mivel, hogyan, hol, meddig és kivel játszik.

Eszközök biztosítása:

Alapvető feltétele a szabad játéktevékenységnek. Különböző játékfajták biztosítása formában, színben, anyagban, méretben, funkcióban.

A bölcsődei csoportban az azonos játékeszközökből legalább a csoport 2/3 részének elegendő mennyiség biztosítása szükséges (konfliktusok elkerülése céljából).

A játék egyes szinterei eltérő játékkészletet feltételeznek (csoportszoba, zsibongó, tornaszoba, udvar).

A játékeszközöket nyitott polcon kell elhelyezni. A játékokat célszerű csoportosítani, mert a gyermekek így könnyebben megtanulják, hogy az egyes játékok hol találhatóak, azokkal hol tudnak legzavartalanabban tevékenykedni, kialakít bennük bizonyos rendszerességet.

A csoportban játéksarkokat, pihenésre, elkülönülésre alkalmas „puha” sarkokat kell kialakítani.

A készen vásárolható játékokon kívül ötletes játékok készíthetők házilag is, s ennek lehetőségével a kisgyermeknevelőknek élni kell (bábok, kiegészítők, stb.).

Az alapjátékokat minden csoportban biztosítani kell évszaktól függetlenül (baba, labda, mesekönyv, textil játékok).

Jó a játékkészlet, ha:

- megfelel a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének,
- többféle, gazdag tevékenységre ad lehetőséget,
- aktivitásra, szabad választásra lehetőséget nyújt.

Elegendő idő biztosítása:

A rugalmas folyamatos napirendet úgy kell megszervezni, hogy minden olyan időt, amit a gondozás nem foglal el, szabad játékkal tölthessék a gyermekek. Akkor elegendő a játékidő, ha minél hosszabb, összefüggő idő áll rendelkezésre a játékokra, ha a játékidő indokolatlanul nincs megszakítva.

Nyugodt, biztonságos környezet biztosítása:

A gyermeket feltétel nélkül elfogadó, védő-támogató környezet, a szoros személyi kötődés az őt nevelő-gondozó felnőtthöz biztosítja azt az érzelmi háttérrel, ami szükséges az önfelelt szabad játéktevékenységhez.

A kisgyermekek képesek hosszú percekig elmélyülten játszani, de igénylik és nagyon élvezik, amikor a felnőtt együtt játszik velük. Ez a közös tevékenység kellemes élmény a gyermek számára.

A közös játék már egészen fiatal kortól a „jó együtt” élményét adják a gyermek és felnőtt számára (ölbeli játékok: tapsoltatók, lovagoltatók, tenyeresdik, táncoltatók...).

Bár a felnőtt közelségét később is igénylik a bölcsődés korú gyermekek, de a szimmetrikus kapcsolatok is egyre nagyobb szerepet kapnak.

A másokkal való játszás során tanulja meg a gyermek a társas együttlét szabályait, megtanul másokhoz alkalmazkodni, saját akaratának érvényesítésében tapasztalatokat szerez.

A felnőtt részvétele a gyermek játékában:

A bölcsődei nevelésben, a gyermek játékában a felnőttnek szerepet kell kapnia, hiszen odafigyelése, esetenként ötletek, viselkedési és helyzetmegoldási minták adása a fejlődés fontos segítői. A felnőtt támogató odafigyelése, a gyermek pillanatnyi igényéhez igazodó részvétele a játékban erősíti a játék örömeit. A felnőtt sokféleképpen kapcsolódhat a gyermek tevékenységébe, de optimális határok között.

A játékban való részvétel formái:

- kezdeményezés
- együttjátzás
- megerősítés
- segítség nyújtása
- ötletadás
- konfliktusok megoldása.

A csoporthelyzet kezelése:

A bölcsődei életben gyakori jelenség, hogy egy gyermekkel folytatott játék felkelti más gyermekek érdeklődését. Fontos, hogy minden gyermek saját érdeklődésének, igényeinek megfelelően vehessen részt az adott játékban. Fontos az egymás iránti figyelem, tapintat felkeltése, melyek a társas kapcsolatok fejlődését pozitív irányba befolyásolják.

3.2.3. Vers, mese, mondóka, ének:

Az érzelmi biztonság kialakulásában, az anyanyelvi nevelésben egyaránt fontos szerepe van a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt meséknek, mondókáknak, énekeknek, verseknek.

A kisgyermek korai életszakasztól szívesen hallgatja a rövid meséket, történeteket, énekeket, mondókákat.

Feladatok:

- A magyar zenei nevelés alapja az éneklés, a gyermek élvezzi a dallamát, ritmusát, hangulatát.
- Amikor csak lehet, énekeljen a kisgyermeknevelő, az ének, a zene személyiségfejlődésre gyakorolt hatása mással nem pótolható. A kisgyermeknevelő éneke – még ha nem is tiszta az énekhangja – többet ér minden gépi zenénél.
- A gyermek szívesen énekel együtt a kisgyermeknevelőjével, társakkal, de figyelni kell a hangterjedelemre (5 hang). Fő cél a zene iránti érzékenység felkeltése.
- Használjon a kisgyermeknevelő hangszert, jó, ha a gyermek is próbálkozhat azzal.
- Csendes énekléssel, dúdolgatással az érzelmi állapot pozitívan befolyásolható.
- Elalvás előtt nyugtató hatású a megfelelő, igényes „bébi muzsika” halk lejátszása.
- Ének, vers, zene bármilyen játékhelyzethez kapcsolódhat, a különböző alkalmakhoz illő éneket válasszunk.
- A mondóka, ritmikus szövegek egyben mozgásos játékok is. A gyermekeket a mondókában a hangzás, a hangulat és a hozzá kapcsolódó ritmikus mozgások ragadják meg.
- **A vers, mondóka játék a nyelvvel – mondani kell, és nem tanítani.**

- A mesélés, képek könyv nézegetés az érzelmi, értelmi és szociális fejlődésre nagy hatással van, gazdagodik a gyermek ismeretanyaga, könnyebben tud eligazodni az őt körülvevő világban, önmagáról szóló történetek hatására könnyebben feldolgozza saját élményeit.
- A mesélést a gyermek érdeklődésére, aktivitására építjük. A mesét soha ne kérdezzük vissza, annak hatását a gyermek játékában, viselkedésében, beszédében mérheti le a kisgyermeknevelő.
- A meséléshez „mesefüzet” szerkesztése jól hasznosítható zsebes megoldással, pálcikabábokkal kiegészítve. Kezdetben célszerű a hónap meséihez elkészíteni, később egyéb mesékkel is bővíthető.
- A versek, énekek, mondókák és a mesék köré a csoportra jellemző szokások kialakítása (mesesarok, mesezsák, stb).

3.2.4. Ismeretek szerzése, tanulás:

Az ismeretek, tapasztalatok megszerzése iránti vágy emocionális motiváció (belső indíttatás), a gyermek abban örömet leli, magában a folyamatban és annak eredményében egyaránt.

A bölcsődében nem tanítjuk a gyermekeket, de biztosítjuk a tanulás lehetőségét. A tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, átszövi a bölcsődei élet egészét.

A spontán tanulás fenntartói:

- a kíváncsiság,
- a kompetenciára törekvés,
- a mintakövetés (utánzás).

Feladatok:

- Elsődleges a fizikai és érzelmi biztonság megteremtése, amely alap ahhoz, hogy a kisgyermek érdeklődéssel forduljon a környezete felé, kedve legyen aktívan tevékenykedni.
- Optimálisan inger-gazdag környezet kialakítása, ezen belül a megfelelő játékkészlet biztosítása.
- Az élményszerzés lehetőségének biztosítása, az egyes helyzetek átláthatóvá tétele.
- Minta és modell nyújtása a gyermek számára, amit követhet.
- A tapasztalatok feldolgozásának segítése (a helyzethez és a gyermek fejlettségéhez igazodó magyarázat, a próbálkozások bátorítása, elismerése, segítség adása).
- A helyes szabadság biztosítása: kényszer nélkül történjen, csak annyit segítsen a felnőtt, amennyi szükséges, de azt mindenképpen. A helyes tanulási „tanítási” folyamat során a gyermek saját aktivitására épülő tevékenysége útján sajátítja el a szükséges tudást.

Amit kerülni kell:

- Erőltetett, direkt ismeretnyújtás (elveszi a spontán tanulás örömét).
- A spontán, felnőtt nélküli tanulás mítosza: a felnőtt jelenléte a környező világ megismerésében a gyermek számára nélkülözhetetlen.

3.3. A nevelő-gondozó munka tervezése az Intézményben

A bölcsődében a nevelés-gondozás tervezése hosszú múltra tekint vissza, mégis a tervezés az egyik legvitatottabb kérdése szakmai munkánknak: kell-e és milyen tartalommal kell tervezni a nevelési munkát.

A nevelési munka keret jellegű tervezése szükséges, mert biztonságot ad, irányt mutat. A Szakmai programhoz igazodva elkészített játékos programok tervezete segíti a nevelési munkát, csökkenti az „ad hoc” jellegű megoldásokat.

A program megvalósulása a gyermekek számára nem jelenthet kényszert, azokban való részvételük saját akaratuktól, érdeklődésüktől, hangulatuktól függ.

A programkészítéshez egy hónapra meghatározzuk a fő nevelési célokat, azok megvalósítását segítő módszereket, eszközöket (mozgás, finommotorika, alkotó tevékenység, vers, mese, mondóka, aktuális ünnepek).

Feladatok:

- A legkisebbek csoportjában a tervezés azoknak a tevékenységeknek (játékos mozgásoknak, mondókáknak, énekeknek) a számba vétele, amelyek az adott csoport és azon belül az egyes gyermekek fejlettségi szintjének megfelelnek.
- A nagyobbak csoportjában is a gyermekek fejlettségi szintjének figyelembevételével történik a programok tervezése.
- A programokra a kisgyermeknevelőknek fel kell készülni (anyagok, eszközök, módszerek).
- A havi, ezen belül heti bontásban készített programtervet októbertől májusig készítjük. Az összeállítás ideje a tárgyhót megelőző hónap utolsó hete. A programterv írásban készül.
- A programtervek készítése előtt célszerű az előző havi terv megvalósulását áttekinteni.
- A programot nem szabad mereven kezelni, annak rugalmas változtatása a gyermekek igényétől függően szükséges.
- Fontos, hogy a programtervek sokféle élmény, tapasztalat és ismeret nyújtására adjanak lehetőséget. Minden évszak sajátos tevékenységet kínál, ezt a programkészítésnél fel kell használni.
- A játszóudvaron sem elég a felügyeletet biztosítani, ötletekkel az udvari játékot is színesebbé lehet és kell tenni.
- A havi nevelési célkitűzés készítésénél célszerű meghatározni azokat az énekeket, mondókákat, verseket, amelyeket az évszakokhoz, ünnepekhez, aktualitásokhoz igazodva többször szándékozunk ismételni.
- Minden hónapra határozzuk meg a hónap meséjét, s a feldolgozás módját is (képek, bábok, stb.).

3.4. Bölcsődei dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok, stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség, ill. a folyamatosság.

A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek, és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermek fokozott biztonság igényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentáció vezetésénél kérni kell a szülő, törvényes képviselő hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek, törvényes képviselőknek meg kell mutatni.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe kell venni.

Az Intézményben vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok munkakörönként:

Bölcsődevezető

- felvételi könyv
- megállapodás az ellátás igénybevételéről
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm.rendelet
 - 2. sz. melléklet – az ellátási napokon az ellátást igénybe vevők jelen- vagy távollétének dokumentálása
 - 4. sz. melléklet – a gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása
- havi statisztika
- fertőző betegségek nyilvántartása
- tetvességi nyilvántartás
- munkaköri leírások készítése
- költségvetés készítése
- heti étrend
- dolgozók szabadságának nyilvántartása
- dolgozók jelenléti kimutatása
- személyi anyagok vezetése
- dolgozók továbbképzési kötelezettség teljesítésének nyilvántartása
- Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok
- beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra
- dolgozók egészségügyi könyve
- kis és nagy értékű eszközök nyilvántartása (leltár)
- munkavédelmi napló vezetése
- tűzvédelmi napló vezetése
- étkezők nyilvántartása (gyermek)
- szűrővizsgálatok nyilvántartása
- selejtezéssel kapcsolatos dokumentáció vezetése
- térítési díjak nyilvántartása

Élelmezésvezető

- heti étrend, napi nyersanyag kiszabot
- árubeszerzési bizonylatok, számlák
- árukészlet nyilvántartása
- élelmiszer felhasználás nyilvántartása
- élelmiszer biztonsági dokumentáció vezetése
- vendégétkezésben részt vevők nyilvántartása

Bölcsődeorvos

- gyermek egészségügy törzslap (egy éves kor alatt havonta, 1-3 éves korig negyedévente)
- heti étrend
- élelmezés ellenőrzése

Kisgyermeknevelők

- **Csoportnapló:** a gyermekcsoport napi életének fő történéseit rögzíti. Tartalmazza a hiányzók nevét, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, illetve minden olyan történést, ami az egyes gyermek, vagy a csoport életét befolyásolta.
- **Gyermek egészségügyi törzslap percentiles táblával:** Tartalmazza az orvosi bejegyzéseket, negyedéves, éves státusz vizsgálatokat.

- **Fejlődési napló:** a családlátogatás tapasztalatainak rögzítésére szolgál. A beszoktatási tervet (ideje, módja menete) követően, a beszoktatás idejének, de legalább tíz nap történéseit tartalmazza az adott gyermekre vonatkozóan. A beszoktatási idő befejezését követően, egy éves korig havi, majd 3 havi gyakorisággal kell vezetni. Valamennyi fejlődési területre vonatkozóan összefoglalja a kisgyermeknevelő a gyermek adott fejlettségi szintjére vonatkozó megfigyelések tapasztalatait.
- **Családi füzet:** A család és a bölcsőde kapcsolattartásának írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek bölcsődei életének történéseiről, fejlődéséről. Igazából nem egyirányú bejegyzések adják igazi tartalmát, jó, ha a szülő is válaszol, informálja a kisgyermeknevelőt a gyermekek otthoni életének történéseiről. Vezetése rendszeresen történik, ha olyan esemény volt, amiről a szülőt tájékoztatni kell és illik, de háromhavonta össze kell foglalni a gyermek fejlődését is.
- **Napi jelenléti kimutatás.**
- **Nevelési terv.**

3.5. A bölcsődés korú gyermek fejlettségi szintjének megállapítása

A gyermeki személyiség fejlettségét az alábbi területeken figyelhetjük meg (a felsorolt területek csak elméletileg, a nyomon követés szempontjából választhatók szét, a személyiség fejlődésében szorosan összefüggnek):

- Mozgásfejlettség
- Az érzelmi-akaratú élet fejlettsége
- Szociális érettség
- Értelmi fejlettség

Feladatok:

- A 18-36 hónapos gyermek fejlődését háromhavonta kell dokumentálni, természetesen ennél rövidebb időszakokként fellelhető változások, amit célszerű rögzíteni, mert csak így valósulhat meg a fejlődés folyamatos nyomon követése.
- A személyiségfejlődés egyes területeinek pontos leírása szükséges, azt kell leírni, hogy milyen fejlettségi szinten tart a gyermek.
- A gyermek fejlettsége tevékenységében és viselkedésében figyelhető meg, miután a játék a legjellemzőbb tevékenységi formája, a legtöbb információt ezen keresztül kaphatjuk.
- Célszerű megfigyelési szempontsört összeállítani, ami megkönnyíti a fejlettségi szint dokumentálását.

3.6. Beszoktatás, személyi állandóság biztosítása

A bölcsődei nevelés-gondozás egyik alapvető feladata, hogy csökkentse az anyától (családtól) való elszakadás problémáját. A három éven aluli gyermek természetes élettere a család, hasonló korú társakkal csoportban nevelkedése nem saját érdeke, hanem társadalmi igény.

A bölcsőde feladata, hogy e társadalmi igény kielégítése mellett csökkentse azokat a problémákat és nehézségeket, amelyeket az elszakadás és a környezet változása okoz.

E célt szolgálja a fokozatos - szülővel, törvényes képviselővel való - beszoktatás.

A beszoktatást a szülővel egyeztetve tervezzük (egy-két-három) hétre. Természetesen gyermektől is függ. A gyermek naponta annyi időt tölt a bölcsődében, amíg szívesen vesz részt a napirendi eseményekben, azokat elfogadva. Kezdetben az édesanyjával, később egyre hosszabb időben édesanya nélkül a csoportban.

A beszoktatást az adaptációról szóló módszertani levél alapján végezzük.

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

A kisgyermeknevelők nevét, „saját” gyermekeinek névsorát a napirend tartalmazza.

A csoport gyermekeinek egy része, 6-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A kisgyermeknevelő az ún. „ölelkezési” időben (az az idő, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban dolgozik) idejét elsősorban „saját” gyermekei nevelésére-gondozására fordítja.

A kisgyermeknevelő stílusa, jellemzői a következők legyenek:

- legyen megnyugtató, biztonságot adó a viselkedése a gyermek számára,
- magatartásában kiemelten fontos az elfogadás, a tolerancia, a nyitottság,
- érvényesüljön magatartásában a másfajta értékek pozitív irányú megközelítése,
- jellemezze a pedagógiai optimizmus, tapintat, empátia,
- jellemezze munkáját a pedagógiai elvek, nevelési módszerek összehangoltsága, az egymás, a szülők és gyermekek felé irányuló segítőkészség, tapintat,
- jellemezze munkáját a gyermek iránti tisztelet, együttműködés, türelem,
- nevelői stílusát a demokratikus elvek, nevelési módszerét a meggyőzés, magyarázat, dicséret hassa át.

3.7. Folyamatos napirend

Az egyéni szükségletek időben történő kielégítését a csoportban nevelkedés körülményei között a folyamatos napirend biztosítja.

A napirendet csoportonként és évszakonként készítik el a kisgyermeknevelők. Ehhez igazodva készül el a kisgyermeknevelők munkarendje.

Feladatok:

- A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer, nyugalom legyen.
- A csoportba tartozó gyermekek fejlettségi szintjének, a csoport létszámának, az egyéni igényeknek megfelelően kell összeállítani a csoport napirendjét.
- A csoportok napirendje nem merev, azt évszakokon belül is igazítani kell az igényekhez, aktualitásokhoz, időjáráshoz.
- Egy-egy évszakra a napirendet a tárgyidőszakot megelőző hónap 25-ig el kell készíteni. A napirend elkészítése team munka, a csoport, a gondozási egység valamennyi kisgyermeknevelője részt vesz benne.
- A napirendben az étkezési és gondozási időket meg kell jelölni, arra megfelelő időt kell biztosítani.
- A gondozással ki nem töltött időben a gyermekek számára a szabad játék feltételeit biztosítani kell.
- A napirend egy példányát az átadóban és a csoportban is ki kell függeszteni.

Az Intézmény kapcsolatrendszere

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését.

Csak megfelelő szintű és folyamatos kapcsolattartás biztosítja a személyre szóló nevelési-gondozási módszerek érvényesülését.

- A család és a bölcsőde kapcsolatának középpontjában mindig a gyermeknek kell állnia.
- Tartós és eredményes kapcsolat csak akkor alakulhat ki a szülő és kisgyermeknevelő között, ha a kompetencia határok betartásával egymást partnernek tekintik, folyamatosan tájékoztatják egymást a gyermek életével, fejlődésével kapcsolatban. A tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről mindig szakmailag hiteles, személyes hangvételű (nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.
- Az együttműködésben mellérendelt szerepnek kell kialakulni, ez a partneri viszony alapja.
- A nevelési tapasztalatokat kölcsönösen ki kell cserélni.
- Nevelési tanácsokat soha nem direkt formában ad a kisgyermeknevelő, megoldási lehetőségeket vázol fel, amelyből a szülő választhat.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

4.1. Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

4.2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülőnek információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

4.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

4.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési **problémák** közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

4.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

4.6. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülővel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezlet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

4.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

4.8. A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

4.8.1. Bölcsőde és óvoda kapcsolata

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenőmentesebbé válhat.

4.8.2. Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Fentieket figyelembe véve az Intézmény kapcsolatot tart:

- Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Humán Szolgáltató Intézetével,
- módszertani feladatokat ellátó intézménnyel,
- szociális és gyámhivatallal,
- Alba Bánya Család- és Gyermekjóléti Központtal,
- népegészségügyi szakigazgatási szervvel,
- gyermekorvosi és védőnői szolgálattal, az óvodákkal,
- Székesfehérvári SZC Bugát Pál Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájával,
- bölcsődei ellátást nyújtó intézményekkel a Magyar Bölcsődék Egyesületével,
- az Intézményben működő érdekvédelmi szervezettel,
- Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal.

5.

Bölcsődei étkeztetési tevékenység

5.1. Étkeztetés feladata

A 0-3 éves korú gyermekek és a felnőttek étkeztetésére vonatkozó érvényben lévő jogszabályok, elvek és normatívák figyelembevételével az ellátott gyermekek, és igény szerint az alkalmazottak étkeztetésének biztosítása.

Az Intézmény saját főzőkonyhával rendelkezik, a beszerzést is önállóan végzi. A beszerzett élelmiszerek szakosított tárolása, raktározása és feldolgozása jogszabályi előírások szerint történik.

A bölcsődei étkeztetés során a korszerű csecsemő és kisgyermek táplálási elveket úgy kell figyelembe venni, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő, és minőségileg helyes összetételű,
- biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő: alapja a HACCP minőségbiztosítási rendszer,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ennek megvalósítása érdekében gondoskodni kell:

- Tárgyi és személyi feltételek megteremtéséhez a pénzügyi fedezetről.
- Ésszerű takarékoság és hatékonyság elvének érvényesítéséről.
- A meglévő eszközök rendeltetésszerű használatáról, karbantartásáról, pótlásáról, fejlesztéséről.
- Az étkeztetéshez szükséges étkeztetési anyagok beszerzéséről.
- Az üzemi és személyes higiénés előírások betartásával az ételek tárolásáról, elkészítéséről, tálalásáról, kiszolgálásáról.
- A konyha technológiai színvonalának folyamatos fejlesztéséről.
- Az egységes diétás rendszer megteremtéséről.
- A korszerű táplálkozástudományi előírások betartásáról.
- Az étkeztetés összehangolásáról, az egyes munkafolyamatok szervezettségének biztosításáról.
- A kultúrált étkeztetés megvalósításáról.
- Az étkeztetési feladatok ellátásában részt vevő dolgozók folyamatos képzéséről, továbbképzéséről.

Csecsemő táplálás

A bölcsődeorvos és étkeztetésvezető feladata a mindenkor hatályos irányelvek, rendelkezések figyelembevételével a csecsemő étrendjét beállítani, fejlődését nyomon követni.

A csecsemő tápszerének, egyéb ételeinek elkészítése a tejkonyhában, külön étlap szerint történik.

Kisgyermek táplálás

A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnikai eljárásoknak a figyelembevételével a bölcsődevezető, az étkeztetésvezetővel és a bölcsőde orvosával közösen állítja össze legalább két hétre előre az étlapot, a korosztály étkeztetési, nyersanyagnormáinak figyelembevételével.

A bölcsődében az ajánlott napi energia és tápanyagtartalom 75%-át kell biztosítani. Az étrendnek a változatosság, idényszerűség, ízben való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjainak is meg kell felelni.

Étkezés előtt az ételt az étkeztetésvezetőnek meg kell kóstolni, és ezt dokumentálni kell.

Étlapot az étkeztetési program alapján az étkeztetésvezető mennyiségi és minőségi szempontból naponta ellenőrzi, és a tápanyag értékeket nyomon követi. A gyermekek étkeztetése és az étlap elkészítése a bölcsődeorvos, táplálékallergiás gyermek étkeztetése, és vonatkozásukban az étlap elkészítése a szakorvos utasításai szerint, a vonatkozó előírások betartásával történik.

Az étkeztetés során a mindenkor hatályos közegészségügyi szabályokat be kell tartani.

5.2. Gyermekétkeztetés térítési rendje

Az Intézményben a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. Az intézményi térítési díj összegét Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése rendeletben szabályozza.

A személyi térítési díj összege évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha a kötelezett jövedelme olyan mértékben csökken, hogy díjfizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni. Az új térítési díj összegéről az ellátást igénylő szülő értesítést kap. A kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra vonatkozóan az új térítési díj megfizetésére.

A személyi térítési díjat előre, legkésőbb a tárgyhónap 10. napjáig kell az Intézmény házipénztárába, vagy az Intézmény elszámolási számlájára befizetni. Ha a térítési díj fizetésére kötelezett a személyi térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsődevezető 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a Fenntartót a térítési díjhátralék behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.

6.

Egyéb, sajátos feladatok

6.1. Gyermekvédelem a bölcsődében

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében alapvetően a Gyvt. szabályozza.

Gyermekvédelmi felelős a bölcsődevezető. A gyermekvédelmi feladatokat az ő irányításával, vele munkamegosztásban végzik a bölcsőde kisgyermeknevelői.

Feladatok:

- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
- A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése.
A felismerést segítő jelek:
 - külső sérülések,
 - a fejlődés elmaradása,
 - a gyermek inadekvát viselkedése,
 - elhanyagolásra utaló szülői magatartás.
- A családtámogatási formák megismertetése.

6.2. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az Intézményben **Érdek-képviselői Fórum** (Szakmai program 4. melléklete) működik, mely a gyermeki jogok védelmével, a szakmai program véleményezésével segíti az Intézmény szakmai munkáját.

Célja a gyermeki jogok sérelme, az Intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén a gyermekek érdekeinek védelme. A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, közös felelősségvállalás a gyermekek érdekében.

Feladata

- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedéseket kezdeményezhet a Fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál,
- a bölcsőde vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az Intézmény alaptvékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, az ebből származó bevételek felhasználásáról,

- intézkedéseinél figyelembe veszi a mindenkor érvényben lévő jogszabályokban rögzített feladat- és hatásköröket.

Az Érdek-képviselési Fórum a feltett kérdésekre, panaszokra, javaslatokra 15 napon belül írásban köteles választ adni.

Az Érdek-képviselési Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, megőrzéséről a bölcsődevezető gondoskodik.

A gyermek szülője/ törvényes képviselője a Fenntartóhoz vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsődevezető vagy az Érdek-képviselési Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek – a Gyvt-ben meghatározott - jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. Az Intézmény biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

6.3. Munkahelyi érdek-képviselés

Az Intézmény vezetője együttműködik az Intézményi dolgozók minden olyan törvényes testületével, amelynek célja a dolgozók, a szakma és a gyermekek érdek-képviselése, érdekvédelme.

Az Intézményben a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete működik. A bölcsődevezető támogatja és segíti az érdek-képviselési szervezet, valamint a Magyar Bölcsődék Egyesülete, mint szakmai érdek-képviselési szerv működését.

A bölcsőde munkatársai számára a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályait a jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény határozza meg.

A bölcsődében foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartás ember méltóságukat és személyiségi jogait, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

6.4. Minőségi munkavégzés biztosítása

A bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot, jól felszerelt Intézményben.

Feladatok:

- A bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban - az országos alapprogram, a nevelés-gondozás szakmai szabályai, az Intézmény szakmai programja, és a szakmai munka részletes szempontjai, SZMSZ, belső szabályzatok - foglaltaknak megfelelő munkavégzés.
- Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja.
- A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.
- A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben: értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása.

6.5. Továbbképzés

A szakdolgozók részvétele a kötelező továbbképzéseken rendszeres.

Az Intézmény vezetője éves továbbképzési tervet köteles készíteni, mely tartalmazza a tárgyévben továbbképzésben résztvevők, szakvizsgára kötelezettek, valamint az arra önként jelentkezők várható számát, helyettesítésükre vonatkozó tervet, a továbbképzésre, felkészítő tanfolyamra és szakvizsgára fordítható források megjelölését és felosztását; a továbbképzési kötelezettségüket teljesítők számát.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság felé a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 04.) SzCsM rendeletben előírt nyomtatványokon és módon az Intézmény a nyilvántartási kötelezettségét teljesíti.

7.

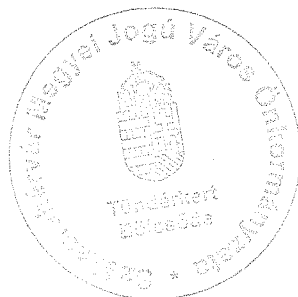
Záró rendelkezések

A Szakmai program hatályba lépése

A Tündéerkert Bölcsőde Szakmai programja Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Humán Közszolgálati Szakbizottsága jóváhagyásával **2020. március 1.** napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Jelen Szakmai program hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Humán Közszolgálati Szakbizottsága 454/2017. (X. 19.) számú határozattal jóváhagyott Szakmai program.

Székesfehérvár, 2020. február 3.

Zsuzsanna Blaskovics
Blaskovics Zsuzsanna
bölcsődevezető

Záradék

A Tündéerkert Bölcsőde Szakmai programját Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése Humán Közszolgálati Szakbizottsága az 56/2020. (II. 13.) számú határozatával jóváhagyta.

Székesfehérvár, 2020. február 19.

András Cser-Palkovics
dr. Cser-Palkovics András
polgármester

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
 Tündérváros Bölcsőde
 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.
 Tel.: (22) 312-932
 E-mail: tunderkert.szfvvar@gmail.com

BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM

Alulírott, és kérem/kérjük gyermekem/gyermekeink bölcsődei felvételét a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérváros Bölcsődéjébe időponttól kezdődően.

Az alábbi bölcsődébe nyújtottam/nyújtottunk be bölcsődei felvételi kérelmet (*kérem, az egyes intézményeket a felvétel választott rangsorának megfelelően szíveskedjen megadni*):

1.
2.
3.
4.
5.
6.

A felvételre kért kisgyermek adatai:

Családi és utóneve:	
Születési családi és utóneve:	
Születési hely, idő:	
Anyja születési családi és utóneve:	
Lakóhelye (<i>lakcímkártyával megegyezően</i>):	
Tartózkodási helye (<i>lakcímkártyával megegyezően</i>):	
Házi gyermekorvos neve:*	
Rendelő címe:*	
Védőnő neve:*	
Rendelő címe:*	

**Tudomásul veszem, hogy az itt szerepeltetett adatok megadása önkéntes, a bölcsődei felvételi eljárásban azok figyelembevételéhez a hozzájáruló nyilatkozatom szükséges.*

A családban eltartott gyermekek száma összesen: fő

Szülő/más törvényes képviselő adatai:

	Édesanya/más törvényes képviselő (a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje)	Édesapa/más törvényes képviselő (a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje)
Családi és utóneve:		
Születési családi és utóneve:		
Lakóhelye (lakcímkártyával megegyezően):		
Tartózkodási helye (lakcímkártyával megegyezően):		
Telefonszáma:*		
E-mail címe:*		

*Tudomásul veszem, hogy az itt szerepeltetett adatok megadása önkéntes, a bölcsődei felvételi eljárásban azok figyelembevételéhez a hozzájáruló nyilatkozatom szükséges.

Azon körülmény(ek), amely(ek)re tekintettel a gyermek bölcsődei felvételét kérem/kérjük (több is megjelölhető):

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- a gyermek három vagy több gyermeket nevelő családban él
- a gyermeket egyedülálló személy (hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, házastársától külön élő, kivéve, ha élettársa van) neveli
- a gyermek védelemben vett
- a gyermek szülei/törvényes képviselői munkavégzése miatt (ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is)
- a gyermek szülei/törvényes képviselői munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük miatt
- a gyermek szülei/törvényes képviselői nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük miatt
- a gyermek napközbeni ellátásáról a gyermek szülei/törvényes képviselői orvosilag igazolt betegségük miatt nem tudnak gondoskodni
- a gyermek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
- a gyermeket időskorú személy neveli
- a gyermek ellátásáról a gyermek szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt nem tud gondoskodni

A kérelem egyéb indoka:

.....

.....

.....

.....

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok, a felvételnél figyelembe vehető szempontok a valóságnak megfelelnek; az azokban bekövetkező változás esetén a bölcsőde vezetőjét a változást követő 15 napon belül fenti elérhetőségen írásban (levélben, e-mailben) tájékoztatom. Tudomásul veszem, hogy a valótlán adatok közzétevése a felvételi jogosultság megszűnésével járhat.

Tudomásul veszem, hogy abban az esetben, ha keresőtevékenységet folytatok, vagy ha keresőtevékenységet folytatni kívánok, akkor legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsőde vezetőjének munkáltatói igazolást nyújtok be, vagy bemutatom a leendő munkáltató igazolását arról, hogy nála alkalmazásban fogok állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

Tudomásul veszem továbbá, hogy az ellátás megkezdésekor köteles vagyok az intézmény számára előírt nyilvántartások vezetéséhez adatokat szolgáltatni.

Székesfehérvár,év.....hó.....nap

.....
Édesanya/
más törvényes képviselő
aláírása

.....
Édesapa/
más törvényes képviselő
aláírása

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT

<p>Alulírott..... hozzájárulok / nem járulok hozzá*, hogy a felvételi kérelemhez megadott személyes adataimat a Tündéerkert Bölcsőde kezelje. Kelt:</p> <p>..... Édesanya/ más törvényes képviselő aláírása</p>	<p>Alulírott..... hozzájárulok / nem járulok hozzá*, hogy a felvételi kérelemhez megadott személyes adataimat a Tündéerkert Bölcsőde kezelje. Kelt:</p> <p>..... Édesapa/ más törvényes képviselő aláírása</p>
--	---

**a megfelelőt kérem, aláhúzással jelölje*

Kérelem benyújtásának időpontja:

A kérelmen feltüntetett személyes adatok, a felvételnél figyelembe vehető szempontok hitelességét az alábbi - bemutatott - dokumentumok alapján ellenőriztem:

.....
.....
.....
.....
.....

.....
bölcsődevezető

A bölcsődei felvételi kérelemhez bemutatandó dokumentumok:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata,
- a gyermek lakcímet igazoló hatósági igazolványa (lakcímkártya) és társadalombiztosítási igazolványa (TAJ kártya),
- a szülők/más törvényes képviselők lakcímet igazoló hatósági igazolványa (lakcímkártya)
- a keresőtevékenységet folytató, vagy folytatni kívánó szülő/más törvényes képviselő munkáltatói igazolása, vagy a leendő munkáltatójának igazolása arról, hogy nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is,
- az illetékes munkaügyi kirendeltség igazolása a munkerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvétel esetén annak tényéről, idejéről,
- tanulói/hallgatói jogviszony esetén a köznevelési/oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási, illetve jogviszony igazolás,
- amennyiben a szülő/más törvényes képviselő orvosilag igazolt állapotára tekintettel a gyermek napközbeni ellátásáról nem tud gondoskodni, a házi orvos igazolása,
- a házi gyermekorvos vagy házi orvos igazolása arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható,
- három- vagy többgyermekes család esetén a Magyar Államkincstár igazolása a magasabb összegű családi pótlék folyósításáról,
- amennyiben a szülő/más törvényes képviselő egyedülálló, a Magyar Államkincstár igazolása a magasabb összegű családi pótlék folyósításáról,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, valamint hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetén a jogosultság megállapításáról szóló határozat,
- védelemben vett gyermek vonatkozásában a gyámhatósági határozat,
- diétás étkezést igénylő gyermek tekintetében a szakorvosi igazolás.

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tündérváros Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.
Tel.: (22) 312-932
E-mail: tunderkert.szfvar@gmail.com

Ikt.szám:.....
Tárgy: Értesítés bölcsődei
 felvételtől

.....(Név)
.....(Cím)

FELVÉTELI ÉRTESTŐ

Értesítem, hogy gyermeke(születési idő:
.....lakcím:)év.....hó.....napjától
– a jogosultsági feltételek megléte esetén – felvételt nyert a Székesfehérvár Megyei Jogú
Város Önkormányzata Tündérváros Bölcsődéjébe.

A bölcsődei ellátásra irányuló jogviszony keletkezését a gyermekek védelméről és a
gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 32. § (1) bekezdés d) pontja alapján a
bölcsődevezető intézkedése alapozza meg.

Tájékoztatam, hogy az ellátás igénybevételének megkezdése előtt az intézmény és Ön között
írásban megállapodás megkötésére kerül sor, melynek feltétele, hogy a felvételi kérelemhez
közölt adatok, illetve az azokban időközben bekövetkezett változások alapján a jogosultság
továbbra is fennálljon.

Kérem, amennyiben a bölcsődei férőhelyet nem kívánja igénybe venni, arról az értesítés
átvételét követő 8 napon belül fenti elérhetőségen írásban (levélben, e-mailben, faxon)
szíveskedjen tájékoztatni.

Felhívom figyelmét továbbá, hogy ha a megállapodást nem köti meg, vagy az értesítés
kiszáradásától számított 30 munkanapon belül nem jelentkezik, az intézmény az üres
férőhelyet nem tartja fent, ezért gyermeke bölcsődei felvételére irányuló eljárás – külön
intézkedés nélkül – megszüntetésre kerül.

Egyéb információ:.....
.....
.....

Székesfehérvár,

Tisztelettel:

.....
bölcsődevezető

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tündérkert Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.
Tel.: (22) 312-932
E-mail: tunderkert.szfvar@gmail.com

Ikt.szám:.....
Tárgy: Értesítés bölcsődei felvétel
iránti kérelem elutasításáról

.....(Név)
.....(Cím)

Tisztelt.....!

Kérelmét, melybenév.....hó.....napjától kérte gyermeke
..... (születési idő:, lakcím:
.....) felvételét Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tündérkert Bölcsődéjébe, férőhely hiányában elutasítom.

Az értesítés átvételét követő 8 napon belül fenti elérhetőségen írásban (levélben, e-mailben, faxon) kérem szíves tájékoztatását abban az esetben, ha az Önök számára gyermekük bölcsődei felvételére a/.....nevelési év során egy későbbi időpont is megfelel. Kérem, válaszában ennek időpontját megjelölni szíveskedjen, mely esetben a felvételre vonatkozó igényét várólistára helyezem.

Tájékoztatom, hogy visszajelzés hiányában a bölcsődei felvételre vonatkozó igényét a nyilvántartásból törlöm.

A bölcsődei ellátásra irányuló jogviszony keletkezését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 32. § (1) bekezdés d) pontja alapján a bölcsődevezető intézkedése alapozza meg.

A Gyvt. 32. § (4) bekezdése alapján tájékoztatom, hogy amennyiben fenti döntésem vitatja, az értesítés átvételétől számított nyolc napon belül a Fenntartóhoz (Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, 8000 Székesfehérvár, Városház tér 1.) fordulhat.

Székesfehérvár,

Tisztelettel:

.....
bölcsődevezető

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
Tündérváros Bölcsőde
8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.
Tel.: (22) 312-932
E-mail: tunderkert.szfvar@gmail.com

Ikt.szám:.....
Tárgy: Értesítés bölcsődei felvétel
iránti kérelem elutasításáról

.....(Név)
.....(Cím)

Tisztelt.....!

Kérelmét, melybenév.....hó.....napjától kérte gyermeke
..... (születési idő:, lakcím:
.....) felvételét Székesfehérvár Megyei Jogú Város
Önkormányzata Tündérváros Bölcsődéjébe elutasítom, tekintettel arra, hogy a gyermek
bölcsődei ellátását Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
.....Bölcsődéje biztosítja.

A bölcsődei ellátásra irányuló jogviszony keletkezését a gyermekek védelméről és a
gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 32. § (1)
bekezdés d) pontja alapján a bölcsődevezető intézkedése alapozza meg.

A Gyvt. 32. § (4) bekezdése alapján tájékoztatom, hogy amennyiben fenti döntésem vitatja, az
értesítés átvételétől számított nyolc napon belül a Fenntartóhoz (Székesfehérvár Megyei Jogú
Város Önkormányzata, 8000 Székesfehérvár, Városház tér 1.) fordulhat.

Székesfehérvár,

Tisztelettel:

.....
bölcsődevezető

MEGÁLLAPODÁS
gyermek napközbeni ellátása / bölcsődei ellátás igénybevételéhez

amely létrejött egyrészről a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérvárosi Bölcsőde (címe: 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69., tel.: (22) 312-932, képviseli:.....bölcsődevezető, fenntartó neve: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, – továbbiakban: Fenntartó –, címe: 8000 Székesfehérvár, Városház tér 1., tel.: (22) 537-100), mint szolgáltatást nyújtó – továbbiakban: Intézmény - ,

másrészről

	Ellátott kisgyermek	Szülő/Törvényes képviselő
Családi és utóneve:		
Születési családi és utóneve:		
Születési hely, idő:		
Anyja születési családi és utóneve:		
Neme:		
Állampolgársága:		
Bevándorolt, letelepedett, oltalmazott vagy menekült jogállása:		
Lakóhelye: (lakcímkártyával megegyezően)		
Tartózkodási helye: lakcímkártyával megegyezően)		
Társadalombiztosítási azonosító jele:		-
Telefonszáma:	-	
E-mail címe:	-	
Térítési díj fizetésére kötelezett személy:		
Neve:	-	
Lakóhelye: (lakcímkártyával megegyezően)	-	
Tartózkodási helye: lakcímkártyával megegyezően)	-	
Legközelebbi hozzátartozó adatai: (szülő/törvényes képviselő)	-	
Családi és utóneve:	-	
Születési családi és utóneve:	-	

Lakóhelye (lakcímkártyával megegyezően):	-	
Tartózkodási helye (lakcímkártyával megegyezően):	-	
Telefonszáma:	-	
E-mail címe.		

mint az **ellátást igénybe vevő** között a mai napon az alábbi feltételekkel:

1. Az Intézmény az ellátást igénybe vevő kérelme alapján gyermekek napközbeni ellátása - bölcsőde - alapszolgáltatást biztosít.

A szolgáltatás igénybevételének kezdő időpontja:év.....hó nap

A szolgáltatás időtartama: határozatlan idejű - határozott idejű (megfelelő aláhúzendó)

Határozott idejű ellátás esetén az igénybevétel befejező időpontja:év.....hó..... nap

2. Tájékoztatási kötelezettség

A személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor az Intézmény vezetője tájékoztatja az ellátásra jogosult gyermek szülőjét, törvényes képviselőjét:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- az Intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- a bölcsőde házirendjéről,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekeképviseleti fórumról.

Alulírott(szülő/törvényes képviselő) nyilatkozom, hogy az Intézmény vezetője részéről fenti tájékoztatás megtörtént.

A **jogosult gyermek szülője/törvényes képviselője** a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor köteles:

- az Intézmény számára előírt nyilvántartások vezetéséhez adatokat szolgáltatni,
- a jogszabályi feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról nyilatkozni.

3. Az Intézmény az alábbiakat biztosítja az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő gyermeke számára:

- a törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- megfelelő textiliát és bútortárat,
- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű gondozást-nevelést,
- a nyugodt alvást, pihenést,
- a gyermek szabadban való tartózkodásának biztosítását,
- a gyermek fejlettségéhez igazodóan – egészséges pszichoszomatikus, értelmi, mozgás és a szocializációs készségek, önkiszolgálási szint fejlesztését,
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztést,
- az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint.

Az Intézmény a fentiekén kívül vállalja, hogy:

- szóban napi rendszerességgel tájékoztatja a szülő/törvényes képviselőt a bölcsődében tartózkodó gyermekkel kapcsolatos eseményekről, a gyermek értelmi-érzelmi és testi fejlődésében, komfortérzetében, közösségi szocializációjában történt változásokról,
- a gyermek egészséges fejlődését szolgáló nevelő-gondozó tevékenység során a kisgyermeknevelők együttműködnek a szülőkkel/törvényes képviselővel, valamint eleget tesznek a gyermekek jogairól szóló nemzetközi egyezmény előírásainak,

- a kölcsönös kapcsolattartás érdekében rendszeres időközönként szülőcsoport beszélgetések tartására biztosít lehetőséget.

4. Az ellátást igénybe vevő szülő/törvényes képviselő vállalja, hogy

- ha a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül bejelenti,
- a kisgyermeknevelőnek a gyermekkel kapcsolatban megad szóban és írásban (családi füzet) minden fontos és lényeges információt,
- tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről, a gyógyult gyermeket orvosi igazolással hozza a közösségbe vissza,
- a gyermek fertőzőbetegségéről haladéktalanul tájékoztatást ad,
- tájékoztatást ad mindennemű sérülésről, tünetről, amelynek következményeivel a kisgyermeknevelő számolhat,
- a gyermek betegsége, vagy egyéb ok miatti távolmaradását legkésőbb az adott nap reggelén 8 óráig jelzi,
- a személyi térítési díjat pontosan, határidőben befizeti.

5. A szolgáltatásért fizetendő személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályok

Az ellátást igénybe vevő gyermek szülője/törvényes képviselője tudomásul veszi, hogy az ellátásért térítési díjat kell fizetni.

A kötelezett által fizetendő személyi térítési díj összegét a bölcsődevezető konkrét összegben állapítja meg. A személyi térítési díjat az 1 és 2 forintos címletű érmék bevonása következtében szükséges kerekítés szabályairól szóló 2008. évi III. törvény 2. §-ának megfelelő módon kerekítve kell meghatározni.

Az intézményi térítési díj összegét a Fenntartó rendeletben szabályozza.

A megállapodás megkötésekor **az intézményi térítési díj összege:**

.....Ft/nap.

A Fenntartó által rendeletben szabályozottak szerint a gondozásért nem, csak a gyermekétkeztetésért kell személyi térítési díjat fizetni.

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani, ha a gyermek

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos (vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek),
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették.

Ha a kötelezett a személyi térítési díj összegét vitatja, az Intézmény vezetője erre vonatkozó értesítésének kézhezvételétől számított 8 napon belül a Fenntartóhoz fordulhat.

Ha a térítési díj fizetésére kötelezett személyi térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, az Intézmény vezetője 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a Fenntartót.

A megállapodás megkötésekor a **személyi térítési díj összege:**

..... Ft/nap.

A személyi térítési díjat a tárgyhónap 10. napjáig kell az Intézmény házipénztárába, vagy az Intézmény elszámolási számlájára befizetni.

6. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnése

Az ellátás megszűnik:

- a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort elérte,
 - az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-én,
 - ha a gyermek a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-én,
 - ha a gyermek a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-én, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani,
 - sajátos nevelési igényű gyermek esetén annak az évnek augusztus 31. napján, amelyben a hatodik életévét betölti,
- az Intézmény jogutód nélküli megszűnése esetén.

Az ellátás megszüntetésének lehetséges módjai:

- szülő, törvényes képviselő kérelmére,
- szülő, törvényes képviselő részéről megvalósuló, a házirend ismételt súlyos megsértése esetén,
- az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Az Intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról, valamint az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

7. Panaszok kezeléséről

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az Intézmény vezetőjénél vagy Érdek-képviselői Fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az Intézmény dolgozói kötelezettségzegése, külön jogszabály szerinti gyermekvédelmi nyilvántartásba való iratbetekintés megtagadása esetén. Az Intézmény vezetője, illetve az Érdek-képviselői Fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az Intézmény Fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az Intézmény vezetője vagy az Érdek-képviselői Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Panaszügye kivizsgálásában a gyermekjogi képviselő segítheti. A gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége:

.....
.....

A Tündérváros Bölcsőde vezetője és elérhetősége:

Telefon: e-mail:

Az Intézményben működő Érdek-képviselési Fórum tagjai és elérhetőségük:

Érdek-képviselési Fórum elnöke:

Tagok:

Szülők részéről:

Intézmény részéről:

cím:.....Telefon:

e-mail:

Fenntartó részéről:

cím:.....Telefon:.....

8. Befejező rendelkezések

Az ellátást igénybe vevő a Házirendben foglaltakat megismerte, tudomásul vette, vállalta a betartását. Jelen megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

Alulírottak kijelentik, hogy a jelen megállapodásban feltüntetett valamennyi adat a valóságnak megfelel. Jelen megállapodásszámozott oldalból áll, és 2, egymással szó szerint megegyező eredeti példányban készült. Alulírottak a jelen megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írják alá.

Székesfehérvár,

bölcsődevezető

szülő/törvényes képviselő

Házirend

A bölcsőde neve és címe: **Tündéerkert Bölcsőde 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.**

Telefonszáma: **22/ 312-932**

Bölcsődevezető neve:

Megbízott helyettes neve:.....

A bölcsőde naponta **5.30 órától 17.30 óráig** fogadja és látja el a gyermekeket. Kérjük, hogy reggel **8.00 – 8.30 óráig ne zavarják a reggeliztetést!** Ez idő alatt a kisgyermeknevelők nem tudnak ajtót nyitni és foglalkozni az érkező szülővel és gyermekkel. **Gyermekükkel előtte, vagy utána érkezzenek!** A gyermekek hazaviteléről kérjük délután **17.30 óráig** gondoskodjanak!

A bölcsődéből a gyermekeket csak szülő /törvényes képviselő/ vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 év alatti személy a feladattal nem bízható meg.

A bölcsődei öltöztetőben minden gyermeknek külön szekrénye van, ruhái tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott értéktárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.

Kérjük, hogy a fertőzések elkerülése érdekében otthonról ételt, italt ne hozzanak a bölcsődébe, a szekrényekben azt ne tárolják!

A balesetek megelőzése és elkerülése, valamint gyermekeik védelme érdekében ékszersz /fülbevaló, nyaklánc, karlánc/ a gyermekek ne hozzanak magukkal!

A bölcsőde egészséges gyermekeket ellátó Intézmény. A közösség egészsége érdekében lázas - **37,5°C**, és ennél magasabb hőmérsékletű -, **antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja.**

A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét kérjük haladéktalanul értesíteni. Ha a gyermek gyógyszert, gyógyhatású készítményt kap, kérjük, erről a szülő írásban tájékoztassa a kisgyermeknevelőt!

Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, törvényes képviselőt. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos lakcím és telefonszám. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről - illetve orvosi ellátásáról -, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.

KÉRJÜK, A TÖBBI GYERMEK EGÉSZSÉGÉNEK VÉDELME ÉRDEKÉBEN IS, HOGY BETEG GYERMEKET NE HOZZANAK BÖLCSŐDÉBE!

1. Kérjük, ha a gyermek betegség, vagy egyéb ok miatt nem veszi igénybe az ellátást, akkor a távolmaradást és annak várható időtartamát haladéktalanul jelezzék a bölcsőde felé. A térítési díj fizetésére kötelezett személy a bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül az intézményi gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól azzal, hogy amennyiben a gyermek távolmaradását a hiányzás első napján legkésőbb 8 óráig jelzik, már erre a napra mentesül a térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.

Kérjük, haladéktalanul jelezzék, ha a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnt és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

A betegség miatt hiányzó gyermeket gyógyulása után csak „Egészséges, közösségbe mehet” orvosi igazolással tudjuk fogadni. A megkapott kötelező védőoltásról folyamatos tájékoztatást kérünk.

Kérjük, hogy a beíratott gyermekek tekintetében a bölcsődei ellátást folyamatosan vegyék igénybe.

Kérjük a szülőket, hogy gyermekük gyógyszer vagy ételérzékenységről azonnal tájékoztassák a bölcsődevezetőt, és a kisgyermeknevelőt! Táplálékallergiás gyermek esetén kérjük a szakorvos igazolását benyújtani.

A bölcsődei ellátás megszüntetésének lehetséges módjai:

- szülő, törvényes képviselő kérelmére,
- szülő, törvényes képviselő részéről megvalósuló, a házirend ismételt súlyos megsértése esetén,
- az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Amennyiben a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolás nélkül nem veszik igénybe, az a bölcsődei ellátás megszüntetését vonhatja maga után. Az ismételt – indokolás nélküli – hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül! Indokolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre arra vonatkozóan, hogy igazolja gyermeke távollétét. Ha az igazolás benyújtására a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül.

A család és bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő fokozatos beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozásaira, szóbeli információcserére, szülőértekezletre, szülő csoportbeszélgetésekre, vezetői fogadónapra, melynek időpontja: minden hónap első hétfője /kérjük reggel jelezni a csoportban a kisgyermeknevelőnek, hogy mikor kíván beszélni a bölcsődevezetővel, mert csak abban az esetben tud akár zárásig itt maradni/.

Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe történő betekintésre /kérjük, hogy a látogatásuk időpontját előre egyeztessék a kisgyermeknevelővel/.

Beszoktatási idő alatt a szülő csak a saját gyermekével foglalkozhat.

A szülő, vagy törvényes képviselő a gyermek érdekeinek védelme, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése, a gyermekre vonatkozó – külön jogszabály szerint vezetett – adatlapjaiba való betekintés megtagadása esetén panaszjoggal élhet a bölcsőde vezetőjénél, vagy az Érdek-képviseleti Fórumnál. A bölcsődevezető, illetve az Érdek-képviseleti Fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsődevezető vagy az Érdek-képviseleti Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Az Érdek-képviseleti Fórum tagjai: az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői közül választott 6 fő (gyermekcsoportonként 1 fő), az intézmény dolgozói közül választott 3 fő (a bölcsődevezető, a bölcsődevezető-helyettesi megbízással rendelkező kisgyermeknevelő kivételével, gondozási egységenként 1 fő), a fenntartó részéről 1 fő. Az intézményben a bölcsődevezető biztosítja az Érdek-képviseleti Fórum üléseinek zavartalan lebonyolítását. Az Érdek-képviseleti Fórum negyedévenként ülészik, illetve szükség szerinti összehívásáról az elnök gondoskodik.

Az Érdek-képviselési Fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az Érdek-képviselési Fórum a bölcsődevezetőnél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról. A végzett munkáról a szülői értekezleteken, szülőcsoport-beszélgetéseken számol be a szülőknél, törvényes képviselőknél az Érdek-képviselési Fórum elnöke.

Az Érdek-képviselési Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, mely tartalmazza az eljáró szerv megnevezését, készítésének helyét és idejét, az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, a jelenlévők és a jegyzőkönyvvezető aláírását. A jegyzőkönyv egy-egy példányát az érintettnek, a tagoknak és a bölcsődevezetőnek meg kell küldeni, aki gondoskodik annak megőrzéséről.

Kérjük, hogy a térítési díjakat az intézmény által előre kijelölt napon fizessék be. A térítési díjat a beszoktatás első napjától fizetni kell, függetlenül az első napokban itt töltött idő mértékétől. Ha a térítési díj fizetésére kötelezett személyi térítési díj fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsődevezető 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A díjhátralékról negyedévenként tájékoztatja a fenntartót. Fizetési és egyéb problémáik megoldásához keressék fel a bölcsődevezetőt, aki felvilágosítással áll az Önök rendelkezésére.

A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán, valamint a bejáratától számított 5 méteres távolságon belül szigorúan tilos a dohányzás!

A babakocsikat csak az erre a célra kijelölt helyen kérjük tárolni.

A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és téli zárást, a szülők igényeihez igazodva az irányító szerv állapítja meg, melyről a szülőket tájékoztatjuk. A nyári és téli zárás idején, valamint a nevelés-gondozás nélküli munkanapon igény szerint ügyeletes bölcsődét biztosítunk.

Köszönjük, hogy a házirend betartásával segítik az egészséges kisgyermekellátást, munkánkat!

Székesfehérvár,

Érdek-képviselési Fórum elnöke

bölcsődevezető

**Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata
által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó
Intézményekben működő Érdek-képviselési Fórumok
megalakításának és tevékenységének szabályai**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján az önkormányzat által fenntartott személyes gondoskodást nyújtó Intézményekben Érdek-képviselési Fórumot kell alakítani.

I.

Az Érdek-képviselési Fórum működési területe:

Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Tündérvárosi Bölcsőde
Intézmény székhelye: 8000 Székesfehérvár, Tóvárosi lakónegyed 69.

II.

Az Érdek-képviselési Fórum tevékenységének célja:

Az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme.

III.

Az Érdek-képviselési Fórum tagjai:

- 1./Az ellátásban részesülő gyermekek szülei, illetve más törvényes képviselői
(gyermekcsoportonként 1 fő, összesen 6 fő)
- 2./Az intézmény dolgozóinak képviselője (a bölcsődevezető, a bölcsődevezető-
helyettesi megbízással rendelkező kisgyermeknevelő kivételével, gondozási
egységként 1 fő, összesen 3 fő)
- 3./Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzatának képviselője (1 fő)

Az Érdek-képviselési Fórum tagjainak létszámát a Gyvt. 35. § (3) bekezdésében foglaltak szerint kell meghatározni.

A tagok megválasztásának szabályai:

Az ellátásban részesülő gyermekek szülei, illetve törvényes képviselői maguk közül választják, a jelenlévők többségének szavazata alapján.

Az intézmény dolgozóinak képviselőit a dolgozók maguk közül választják a jelenlévők többségének szavazata alapján.

Az Érdek-képviselési Fórum tagjainak megválasztására az ellátottak szüleinek, illetve törvényes képviselőinek és az intézmény dolgozóinak többsége /legalább 50% +1 fő/ jelenlétében kerülhet sor.

Az intézményt fenntartó képviselőjét Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata választja.

Az Érdek-képviselési Fórum tagjai a Fórum első ülésén maguk közül választják meg a Fórum elnökét, aki ezt az alkalmat követően a Fórum üléseit összehívja és vezeti.

Az Érdek-képviselési Fórum képviselői tagsága

- visszavonással,
- lemondással,
- az intézményi jogviszony megszűnésével,
- dolgozó esetén a munkaviszony megszűnésével,
- a képviselő tag halálával

megszűnik, a megüresedett helyre, az új tag megválasztására a tagválasztásra vonatkozó szabályok irányadóak.

IV.

Az Érdek-képviselési Fórum feladat- és hatásköre:

1./ Az Érdek-képviselési Fórum a feladatát

- a) a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- b) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint
- c) a gyermekekre vonatkozó – külön jogszabály szerint vezetett gyermekvédelmi nyilvántartás – adatlapjaiba, valamint az Intézménynél keletkezett, illetve részére megküldött, a gyermekkel kapcsolatos iratba való betekintés megtagadása esetén végzi.

2./ Hatáskörében eljárva

- a) megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- b) intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- c) egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál,
- d) a bölcsőde vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az Intézmény alaptervevel összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- e) intézkedéseivel figyelembe veszi a mindenkori érvényben lévő jogszabályokban rögzített feladat- és hatásköröket.

V.

Az Érdek-képviselési Fórum működése:

Az intézményben a bölcsődevezető biztosítja az Érdek-képviselési Fórum üléseinek zavartalan lebonyolítását.

Az Érdek-képviselési Fórum negyedévenként ülésezik, illetve szükség szerinti összehívásáról az elnök gondoskodik.

Az Érdek-képviselési Fórum határozatképes akkor, ha a tagok 2/3-a jelen van. A Fórum döntéseit a tagok többségének egyetértésével, egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Azonos szavazat esetén az elnök dönt.

Az Érdek-képviselési Fórum megvizsgálja a panaszokat, dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél. Az Érdek-képviselési Fórum a bölcsőde vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az intézmény működésével kapcsolatban.

A végzett munkáról a szülői értekezleteken, szülőcsoport-beszélgetéseken számol be a szülőknek, törvényes képviselőknak az Érdek-képviselési Fórum elnöke.

Az Érdek-képviselési Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, mely tartalmazza az eljáró szerv megnevezését, készítésének helyét és idejét, az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, a jelenlévők és a jegyzőkönyvvezető aláírását. A jegyzőkönyv egy-egy példányát a tagoknak és a bölcsődevezetőnek meg kell küldeni, aki gondoskodik annak megőrzéséről.